

НАПРЯМ 2. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА ТА ТУРИЗМ

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-555-9-28>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИЇЗНОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Безсмертнюк Тарас Петрович

кандидат географічних наук,

доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Європа є світовим лідером на міжнародному туристичному ринку. Надзвичайно багате розмаїття культурних пам'яток, кулінарних традицій, мов та ландшафтів у поєднанні з першокласною туристичною інфраструктурою та послугами робить регіон надзвичайно привабливим місцем для туристів з усього світу. Європейський виїзний туризм є ключовим компонентом індустрії подорожей та туризму в Європі і важливим ринком для туристичних напрямків у всьому світі. Виїзний туризм, як важливий сегмент туристичного ринку, відображає рівень добробуту населення, мобільність громадян та інтеграційні процеси у європейському просторі.

Туризм є однією з ключових складових соціально-економічного розвитку країн світу, зокрема держав Європейського Союзу, де туристична діяльність має значний вплив на формування валового внутрішнього продукту, зайнятості населення та розвиток міжнародних зв'язків. Європейський Союз є важливим туристичним напрямком, а 6 країн Європейського Союзу входять до десятки найкращих місць відпочинку у світі. Туризм є важливим видом діяльності в Європейському Союзі, який сприяє зайнятості та економічному зростанню, а також розвитку сільських, периферійних або менш розвинених районів. За оцінками, туризм становить 4,5% валової доданої вартості Європейського Союзу [5].

У сучасних умовах глобалізації та постпандемічного відновлення туристичної галузі актуальним постає аналіз тенденцій, динаміки та особливостей розвитку виїзних туристичних потоків у країнах Європейського Союзу.

За даними статистики виїзних туристичних подорожей громадян Європейського Союзу у 2013–2022 роках (табл. 1), можна виділити кілька ключових тенденцій. У період з 2013 року по 2015 рік спостерігалася стабільна кількість поїздок, що коливалася близько 243 млн на рік, без

суттєвого зростання. Починаючи з 2016 року, кількість виїзних подорожей стала зростати: від 256,27 млн у 2016 році до 311,44 млн у 2019 році, що свідчить про активізацію туристичної активності та підвищення мобільності громадян.

Таблиця 1

Кількість виїзних туристичних подорожей у Європейському Союзі з 2013 по 2022 рік (у мільйонах)

Рік	Кількість виїзних туристичних подорожей (млн)
2013	242,76
2014	243,58
2015	243,34
2016	256,27
2017	283,54
2018	309,49
2019	311,44
2020	104,2
2021	134,51
2022	266,16

Джерело: [3]

У 2020 році відбулося різке падіння до 104,2 млн поїздок, що пов'язано з глобальною пандемією COVID-19 та введенням обмежень на подорожі. Наступного року, у 2021 році, кількість подорожей зросла до 134,51 млн, демонструючи початок поступового відновлення туристичної активності. Значне відновлення відбулося у 2022 році – кількість виїзних туристичних подорожей досягла 266,16 млн, що свідчить про швидке відновлення попиту на міжнародні подорожі після пандемії.

Таким чином, дані демонструють довгостроковий тренд зростання виїзного туризму в країнах Європейського Союзу до 2019 року, різке падіння у 2020 році через пандемію COVID-19 та швидке відновлення протягом 2021–2022 років.

Як до, так і після впливу COVID-19 найбільшою кількістю виїзних туристичних поїздок серед країн Європейського Союзу відзначається Німеччина. У 2022 році кількість виїзних туристичних поїздок з Німеччини досягла майже 87 млн, що є значним зростанням у порівнянні з попереднім роком (48,67 млн), але все ж нижчим за показник 2019 року (99,53 млн). Франція та Нідерланди посіли наступні місця в рейтингу 2022 року з приблизно 27 мільйонами та 23 мільйонами виїзних подорожей відповідно [4].

У дослідженні, опублікованому в грудні 2023 року, розглядалися провідні напрямки для поїздок за кордон серед країн-членів Європейського Союзу. У 2022 році Італія була провідним напрямком для німецьких, австрійських, шведських і мальтійських мандрівників.

Водночас Франція займала найбільшу частку виїзних подорожей у Бельгії, Іспанії та Люксембурзі. Загалом, хоча в 2019 році Іспанія займала найбільшу частку поїздок за кордон серед країн Європейського Союзу, у 2022 році перше місце посіла Італія [2].

У 2024 році Німеччина займала провідну позицію серед європейських країн за рівнем витрат на виїзний туризм. Наступними в рейтингу за цим показником були Велика Британія та Франція [1].

Аналіз розвитку виїзного туризму в країнах Європейського Союзу дає підстави стверджувати, що Європа зберігає провідні позиції на світовому туристичному ринку, виступаючи не лише головним центром залучення туристів, а й джерелом формування потужних виїзних туристичних потоків. Виїзний туризм є важливим чинником соціально-економічного розвитку регіону, що сприяє підвищенню мобільності населення, формуванню міжкультурних зв'язків і стимулює зростання суміжних галузей економіки.

Сучасний етап розвитку європейського виїзного туризму характеризується поступовим відновленням після пандемічної кризи, зростанням попиту на міждержавні поїздки, орієнтацією на якість туристичних послуг і диверсифікацію напрямків подорожей. Подальші перспективи розвитку галузі пов'язані з цифровізацією туристичної діяльності, посиленням сталих практик у сфері подорожей та адаптацією туристичного ринку до нових соціально-економічних реалій.

Список використаних джерел:

1. Countries with the highest outbound tourism expenditure in Europe from 2019 to 2024 (in billion U.S. dollars). URL: <https://www.statista.com/statistics/1316900/leading-european-country-by-outbound-tourism-expenditure/> (дата звернення: 11.10.2025).
2. Leading destination for trips abroad in European Union (EU-27) countries from 2019 to 2022, based on share of outbound trips. URL: <https://www.statista.com/statistics/1386761/leading-outbound-travel-destinations-eu-countries/> (дата звернення: 11.10.2025).
3. Number of outbound tourist trips in the European Union (EU-27) from 2013 to 2022(in millions). URL: <https://www.statista.com/statistics/710463/number-of-outbound-trips-in-the-european-union/> (дата звернення: 11.10.2025).
4. Number of outbound tourist trips in the European Union (EU-27) from 2019 to 2022, by country of origin (in millions). URL: <https://www.statista.com/statistics/710474/number-of-outbound-trips-in-the-european-union-by-country/> (дата звернення: 11.10.2025).
5. Tourism statistics – characteristics of tourism trips. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_statistics_-_characteristics_of_tourism_trips (дата звернення: 11.10.2025).